

JEDAN POGLED SA NAJDNA

Franjo Matanović

**vlastita naklada
Slavonski Brod, 2020**

Impresum:

naslov: JEDAN POGLED SA NAJDNA

autor: Franjo Matanović

vlastita naklada autora

mjesto i godina izdavanja: Slavonski Brod, 2020

URL: <http://franjomatanovic.altervista.org/jedan-pogled-sa-najdna/> (pdf)

ISBN 978-953-48859-6-3

***Copyright ©
Franjo Matanović***

F.M.

neDostajemiviski

**JEDAN POGLED SA
NAJDNA**

nova samoizdaja 7-8

Franjo Matanović

bliski susret najbolje vrste

BITI POETA

biti poeta
u ovo vrijeme
kada je ludost
ljudima najdraža

u najboljem slučaju
znači biti
onaj čudak

najčešće znači
biti ona budala
koja vjeruje
u pjesme i ljubav

KOLIKO UZALUDNO ISTROŠENIH

za Ukrajinu nam treba viza
meni i Anni Sofiji
takva su pravila
igre
dobro je

pun mi je kufer te
papirologije
koliko uzaludno
istrošenih papira
koliko li se pjesama
na tome moglo ispisati
pjesama ljubavi
koje su vječne
za tebe ljubavi

moja
jedina
Iryna

i Ljubav nas
daruje
bez prestanka
ide ta ljubav

u nedogled

01.03.2010

RITAM

izgubljeni ritam
zapisivanja
izgubljeno ponavljane
kako te volim
i volim
do besvijesti
možda još ne razumijem
zaljubljene starce
koji se vole nakon
pedeset šesdeset godina
jer nisam toliko star
ali vjerujem
da ljubav nema
rok trajanja
vjerujem
da ljubav ne
dotiče prolaznost
godine stoljeća

ZA VALENTINOVO

I

volim te i kad
ti ne kažem
volim te
jer je voljeti
puno ljepše
i puno više
nego što reklamiraju
za Valentino
ili sličnim zgodama

II

volim te
jer iz iskre ljubavi
koja se zapalila
između nas
i plamti
naš Stvoritelj
dade nam dar
Annu Sofiu
našu radost
veselje a isto tako
i smrt za mnoge naše želje
i planove i programe
pa kad dobro pogledamo
i vidimo sve
hvala Bogu da je ovako
a ne kako mi želimo

III

volim te
a to je jako nekonvencionalno
jer danas svi
samo na sex
i užitke misle
kada kažu ljubav
a očitio nije tako
rezultati tih nazovi užitaka
jako su vidljivi
sve te ljubavi vječne
koje traju
od danas do sutra
a ponekad
čak i do prekosutra
pa onda muški završavaju
kod prostitutki
a žene u kolekciranju ljubavnika
ili obratno
da ne spominjem ostale verzije
te averzije od ljubavi

TUGA

tuga u očima

tuga u srcu

tuga u svemu

tuga u tuzi

glas koji odzvanja

i pravi rupe

po osjećajima

oči koje gore

i suze se isparavaju

prave oblake

od naših snova

i onda jedna pomisao

na radost

na Annu Sofiju

tuge nema ni blizu

BLISKI SUSRET NAJLJEPŠE VRSTE

vidjeti

Annu Sofiju

kako hoda

s radošću

prema meni

pridrživana od

tebe Iryna

o koja radost

Bože

koju mi poklanjaš

ANITINA OSTAVŠTINA

da mi nije prijatelj
nazvao bih ga
dobrotvor
koji nam ispravlja ono što
nam rat u Bosni iskrivi
i ovo što mi
radniku sa najdna
uskraćuju
(ovi režimi pravde)

da mi nije prijatelj
mogao bih ga zvati
ocem koji ima
dušu majke

da mi nije prijatelj
već davno bi odustao
pentrati se na treći kat bez lifta
ispravljati moj grbavi
talijanski

doista prijatelj
koji daje ohrabrenje
kad je najteže

prijatelj
kojeg u potpunosti dobih
u nasljedstvo duše

KONKRETOST

stvarnost

tvoja prisutnost

tvoj lik

koji postaje glavni

lik mog života

Anna Sofia

Iryna

ja

jedno smo

Bog je ljubav

OBITELJ

koliko ljubavi ima
u jednoj obitelji
koliko želja i koliko
snova

ta nepreglednost
koliko imena
možemo dati ljubavi

obitelj
također jedno
ime je

da
da istina je
toliko toga se
treba odreći zbog
obitelji
ali vrijedi
uložiti u obitelj
vrijedi uložiti u ljubav

TO JE OGORČENJE

to je ogorčenje
moje
to se pobuna u
meni uzvitlava
i ja bih plakao
i ja bih ljubio
ljubio te
ali ti si tako
zatvorena
ti si tako daleko
negdje
gdje me nije

TOLIKA RADOST JE

tolika radost je
biti danas zajedno
sa mojim dvima ljubavima
zahtjevno jeste

ali tolika punina duše
nikad to nisam mogao
ni zamisliti

hvala ti Bože
čuvaj mi ljubavi moje
budi uz nas u sve dane

KAD STIHOVI

kad stihovi
lebde po zraku
neuhvatljivi i
nevidljivi
kad nema ni papira
ni olovke
kad nema
svjetlosti
za fotografirati
ovim jevtinim
i pohabanim
instrumentom koji jesam
ovu ljepotu istine
ljubavi
vječnosti
poezije

MEĐUGORSKA TAJNA

koliko puta
i sam govorih
tačno tako
treba ponavljati
ovaj poziv na molitvu
post obraćenje ljubav
i mišljah kako već znam
kakva je i sljedeća
poruka iz Međugorja

koliko se varah
koliko se lagah
sa svojim znanjem

jer ne molih
to jest
najperfektnija naša
molitva je ljubav

ne postih
to jest
ne zaboravih dug
niti prevaru koju mi učiniše

ne oprostih
i to me iznutra pojede
taj moj neoprost
tu je tajna
u ljubavi je tajna

OSVETA

tko je taj koji
nije željan osvete
pravde
onakve
kakvoj su te naučili
koliko se puta i ti
kao što i ja
osvećuješ u mislima
u fantazijama
krojiš pravdu
o kako bih ja
pravdu krojio
znam samo ja
zatim sam poslije
ovakvih misli
razmišljao kako se osvećujemo
kako je sve to
slično krvnoj osveti
koju mi takozvani
civilizirani pripisujemo
samo primitivcima
npr Albanija Afrika Azija
ma zapitajmo se mi
koji možda nemamo hrabrosti

krvno se osvetiti
ali se osvećujemo na sve druge načine

i znači osveta za
osvetom i tome nema
kraja

i zar ne postoji
osveta koja sve
osvete briše
a da ta osveta nije
atomska bomba
koja sve i uništava

onda su mi rekli
križ Isus Krist
i razmišljajući na tu temu
i meditirajući
sve manje sumnje mi preostaje

u tri godine javnog djelovanja
Isus je valjda svaki dan
najmane jednu osobu ozdravio
u prosjeku
stručnjaci brojači znaju kolike je oživio
kolike nahranio

a te iste tisuće i tisuće
gdje bijahu kada ga razapeše na križ

osveta perfektna
umro (na križu)
i onda
i dalje nas oživljava
liječi hrani
oprašta nama
koji ne znamo praštati

PERFEKTNOST

nema doli jedna
savršenost
ljubav je
koliko ljudi umire od gladi
koliko možda i više
umire od prežderanosti
kolikogod netko možda
savršen negativac želio biti
uvijek negdje pogriješi
baš kao što ni savršenog pozitivca
nema
ljubav
je jedina savršenost
a koliko nas je
što ni sami sebe
ne ljubimo

GOSTI

ljepota ugošćivanja
je

jer ti poremeti
svakodnevni tok
uhodanost
izbaci te iz takta
i to je vrlo odlična
prilika
proučavati osobne nedostatke
ogledati se u drugim osobama

PET MILIJARDI GODINA

čuo sam dječake
u dvorištu
gdje u spoznaji
viču

znaš da za
pet milijardi godina
neće više biti
sunca ni zemlje

ljubavi će uvijek
biti
ona neće proći
svi koji su za ljubav
svi koji su zaljubljeni
ostaće
bit će uvijek

tvorac čovjek

MODERNI PRAČOVJEK

pripadati nečemu
nekomu
skoro najpoetičnija verzija
su huligani
tj navijači nogometni
koji se tuku
i vide smisao života
u svome ljubljenom klubu
dok komunisti i fašisti
negativisti i pozitivisti
svi su isti
svrstavaju se moderni
praljudi pod moderne
toteme i biraju ih sami
dok primitivni ljudi
nisu imali što birat
nego ono što im vrač odredi

a moderni pračovjek
može i mijenjat
od negativca u pozitivca
i obratno
od crnog u bijelo
i tako sve boje

i sve vrste

i sve koliko god mu se sviđi

ili koliko se sviđi modernome vraču

NOGOMET

gubi
izgubiše
krika i jauk
i televizijski aparati ponekad
kroz prozor lete

tvore navijači
svoje jadikovke
nemaju
makar ni to
zadovoljstvo
da njihovi
pobijede

TVORAC ČOVJEK

čovjek tvori
i sila je ljudska
u gigantske razmjere
provalila
i melje
čovjek prirodu
i čovjeka
i misli tvorac čovjek
da razarajući stvara

ŽELJEZO

brda ove materije
ovi ploveći gradovi
to jest mega hoteli
sve u službi biznisa
sve u službi luksuza
nama koji to gradimo
gutajući rđu
tako zarađujemo kruh
i za razliku od tenkova
koje davno pravismo
ovi brodovi
neće makar pucati
po nama

MASA

masa nas
običnih radnika
uvijek ispred automata za
kavu tople napitke

masa koja
priča odmara
gubi vrijeme ili ga kupuje

na tako jevtin način
da što brže završi radni dan
da što prije do penzije

ova nas masa
velike one tvorevine
slaže

MORE OD ULJA

tako tiho ovo more
u ovaj sunčan
u ovaj topal dan

a nas gomila
galami
više
razara
tišinu mora
i ljepotu ljeta

o kad bi mogli čitati
znakove
koje daje more
i što sve misli
o nama

SIROTINJA NEMA PRVAO

sirotinja nema pravo
pričati pisati pjevati
ništa pravo nema
možeš li platiti
reklamni natpis
ti sirotinjo
ne možeš
jasno je
onda ne piši po zidovima
jer to itako rade samo huligni
ne možeš platiti radijski ili TV prijenos
niti snimanje CD ili videa ili filma
onda šuti
imaš pravo na šutnju

NATPISI

gledam ove natpise
po zidovima toaleta
onih čija inspiracija
je najveća
kad su tamo
i isprobavam zamisliti
kakva li drastična je razlika
između njih i praljudi
koji su pisali po pećinama
oni pradavni imahu misli
plemenite

TRST JE ČIJI

u prošlom stoljeću
demostranti iz bivše Jugoslavije
u Beogradu vikahu
Trst je naš
i dolaziše mahom
kupovati jeans
austrijanci koji su izgradili
Borgo Teresiano
pa Borgo Giuseppino
ne znam što kažu
jedanput u caffe San Marco
jedna pjesnikinja
je recitirala svoju pjesmu
Trieste è nostra
rekavši prije
da se nada
kako nema nikoga “njihovog”
(stid me što sam bio prisutan
i ne znam čiji sam
jer ne pripadam ni “njihovima”
ni “našima”)

jednom zgodom raspravljajući
sa E.C. o Istri

došli smo do zaključka
Istra je prije nego hrvatska bila italijanska
pa prije toga austrijska
jos prije venecijska
jos prije rimska
a najprije Božija
i zauvijek je Božija
i sve je Božije

OD UMIRANJA

od umiranja
učiti
kako postojati

strpljenje je
koje pobjeđuje
život poklanja

znati raspoznati
i to je ogromnost
to je najveća tajna
znati raspoznavati
da ne budeš prevaren
jer gomila varalica
se vrti uokrug nas

VEĆINA

danas zakone pravi većina
što većina izglasa
to je zakon
tako kaže ova
neka demokracija

ne treba zaboraviti
povjest
i kako je u prošlom
stoljeću većina
u Njemačkoj
i negdje drugdje
odlučila i u praksi provela
eliminirati Židove
Cigane
sve koji smetaju manipuliranoj većini

KUŠAČI

kušaju me mnogi
svi se za sebe bore
isti takav sam i ja
kao i svi drugi

često se ostali udružuju
u uzaludnoj borbi
jedan protiv drugog

s tobom Bože
jedino se udružiti
vrijedi
jer si jedini siguran
jer si pobjednik

UDRUŽENJA

udružuju se ljudi
u borbi protiv ljudi
udružuju se u pljački
u obrani
u strahu
udružuju se radeći
udružuju se pjevajući
što jači i brojniji
biti

ja idem na sigurno
jer su često ta
udruženja snage broja i novaca
prevarila mnoge

ja idem na sigurno
udružujem se sa onim koji ne propada
udružujem se sa križem
s Kristom Isusom

JEDAN ISTI

jedan kolega s posla
danas se obrušio
na crkvu
na papu Wojtilu
govoreći kako je
proklet onaj Turčin
što ga je promašio
što ga nije ravno
u čelo pogodio

optužuje crkvu i
papu Wojtilu zbog
jadnih i siromašnih
raznih rasa i nacija
jadnik
mora da je već
prilično bolestan
i jadan
jer netko tko
može slaviti i
uzdizati teroriste
i priželjkivati smrt
doista je vrlo jadan
a uz to

se deklarira kao fašist

KAD JE BIO

kad je bio
dan spomena na
holokaust logore
zajedno sa Rumunjima
Bangladešima i drugim bosancima
koji su došli
sa svih strana svijeta
čekah ispred
ureda za
ulaznu iskaznicu
u ovo brodogradilište
smrzavajući se
od bure
za jednog izlaska sunca
nezaboravnog

JEDNOM PRILIKOM

jednom prilikom
vidjeh jednog od bogataša vlasnika
u presvlačionici
i nisam mogao ne primjetiti
kako intimno rublje i čarape
su možda skuplji
od svega što ja odjenem
u najsvečanijim prilikama
ali onaj otarak
najvjerojatnije isto tako skup
kojim je otirao se
bio je doista
prljaviji od mojih
najjeftinijih čarapa

KADA BIH MOGAO

kada bih makar mogao
u pjesmi sve priznati
sve povjeriti
da se oslobodim
težine svoje
svih težina tih
kada bih mogao
kada bih znao

Bog neka mi pomogne
Bog neka mi odredi put
i dadne hrabrost

KRAĐA

koliko puta sam
krao
nepotrebne stvari
koje su na kraju
negdje na smeću
završile

lopov sam
i kradem
neprestance
od Boga dane
od ljubavi trenutke
od ljepote sve
što uspijem
gledam dobro da me
ne ulove

jer lopov ne želi biti uhvaćen
glumim poštenje
tko ja
to ne bih nikada
i znači na grijeh krađe
dodajem i grijeh laži
o koliko sam jadan

JUČER SAM

jučer sam
isto ovdje
u ovoj rupi
ispod paluba radio

odjednom voda curi
iz cijevi koje montiramo
rekoh
ma koja budala
sipa vodu sada
i odjurih gore

Bože oprosti mi
tebe nazvah
tebi rekoh riječ
teške uvrede
jer bijaše kiša
i oluja koju si ti
poslao u onom momentu

Bože oprosti meni
nerazumnom
koji tko zna koliko puta
na dan takve pogrde sipam

vrijeđam koliko osoba
oprosti meni grešniku

ZABORAV

kako je teško
tražiti mir i
pomirenje od nekoga
kome naneseš nepravdu
kako je teško
pristupiti mu i
moliti oprost

još je teže
kad tebi netko
nanese nepravdu
tražiti pomirenje

najteže je
o koliko puta mi se desilo
danim dignuta nosa
hodati
dok ne bih zaboravio
taj veliki dar zaborav
i onda sve je ok

MIR

koliko puta zatvorim
prozore i vrata
i zatvorim se u se
stvaram sebi iluziju
mira

sada kad je ljeto
vruće
i noćima oni što galame
protiv lajanja pasa
protiv cvrkutanja ptica
protiv svijeta
protiv svega
koliko nemira
nataloženog
u ljudskim srcima

HVALJENJE

dobro je hvaliti
samo Boga
i sva njegova djela
on sve čini
dobro je hvaliti ga
jer kad se čovjek
postavi
i počne govoriti
kako nešto je učinio dobro
onda je jadno
naopako je onda

dobro je hvaliti
samo Boga

O AUTORU

Franjo Matanović rođen 1964. u Svilaju Donjem (BiH). Sin seljačke obitelji, odrastao u maloj, jednostavnoj, prostoj sredini; iznevjerio roditeljske nade o velikim školama te postao "stručni" radnik, što se kroz život pretvorilo u obični radnik. Kako obrazovanje tako i samonaobrazba svojim stihijskim valovima u doba propadanja komunističkog režima su ga proveli od socrealizma (škola) i klasičnog kršćanskog odgoja (obitelj) preko rock n rolla, modernizama i čiste klasike u samootkrivnje općeg kulturnog blaga. Stalna borba za opstanak i ostale nedaće nikada ne dopustiše punu realizaciju pisanja i zato isprekidani ciklusi zapisa u nekontinuitetu. Običan čovjek, obična naobrazba, običan život prostog smrtnika. 40-ak naslova u vlastitoj nakladi bez značajne literarne biografije i bez ikakve mogućnosti šutjeti.

kazalo

bliski susret najljeppe vrste.....	5
BITI POETA.....	7
KOLIKO UZALUDNO ISTROŠENIH.....	68
RITAM.....	8
ZA VALENTINOVO.....	11
TUGA.....	14
BLISKI SUSRET NAJLJEPŠE VRSTE.....	15
ANITINA OSTAVŠTINA.....	16
KONKRETOST.....	18
OBITELJ.....	19
TO JE OGORČENJE.....	20
TOLIKA RADOST JE.....	21
KAD STIHOVI.....	22
MEĐUGORSKA TAJNA.....	23
OSVETA.....	25
PERFEKTNOST.....	28
GOSTI.....	29
ZA PET MILIJARDI GODINA.....	30
tvorac čovjek.....	31
MODERNI PRAČOVJEK.....	33
NOGOMET.....	35
TVORAC ČOVJEK.....	36
ŽELJEZO.....	37
MASA.....	38

MORE OD ULJA.....	39
SIROTINJA NEMA PRVAO.....	40
NATPISI.....	41
TRST JE ČIJI.....	42
OD UMIRANJA.....	44
VEĆINA.....	45
KUŠAČI.....	46
UDRUŽENJA.....	47
JEDAN ISTI.....	48
KAD JE BIO.....	50
JEDNOM PRILIKOM.....	51
KADA BIH MOGAO.....	52
KRAĐA.....	53
JUČER SAM.....	54
ZABORAV.....	56
MIR.....	57
HVALJENJE.....	58
O AUTORU.....	59

original:
NOVA SAMOIZDAJA 7-8
Trst srpanj 2011
F.M. NeDostajemiviski
franjomatanovic@gmail.com

foto: mače u Grčkoj na ulici

ISBN 978-953-48859-6-3